

Agentschap CIBG - Uitvoeringsorganisatie van Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport

5.1.2e
Postbus 16114
2500 BC Den Haag

Per e-mail verzonden: 5.1.2e @minvws.nl

Rotterdam, 25 februari 2021

Referentie: 20210225vvsj
Behandeld door: 5.1.2e
Onderwerp: Tussentijds verslag voortgang onderzoek

Geachte 5.1.2e

U heeft ons opdracht gegeven tot het uitvoeren van een onderzoek naar mogelijke onregelmatigheden in relatie tot het Landelijk Consortium Hulpmiddelen (verder: LCH).

In ons voorstel voor onderzoek is het doel van de opdracht als volgt verwoord:

Grant Thornton doet onderzoek naar relevante feiten en omstandigheden ten aanzien van mogelijke onregelmatigheden ten aanzien van een aantal orders in relatie tot het LCH en rapporteert haar bevindingen in een duidelijk en begrijpelijk rapport van feitelijke bevindingen, teneinde de gebruikers van het rapport in staat te stellen zich een oordeel te vormen over de aard en omvang van de mogelijke onregelmatigheden.

Deze opdracht is geen assurance-opdracht of een opdracht tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden, maar is een overige (advies)opdracht, waarop de fundamentele beginselen van toepassing zijn, zoals vastgesteld door de NBA.

Mede op verzoek van een aantal belanghebbenden bij het onderzoek doen wij u hierbij een tussentijds verslag toekomen, waarin wij de voortgang van ons onderzoek beschrijven. In dit voortgangsverslag treft u achtereenvolgens aan:

1. Een beschrijving van de uitgevoerde werkzaamheden tot en met 25 februari 2021
2. Een weergave op hoofdlijnen van tussentijdse en voorlopige bevindingen
3. De voorbehouden en waarborgen die op dit voortgangsverslag van toepassing zijn

Ad 1. Uitgevoerde werkzaamheden

Wij hebben informatie verkregen over het van toepassing zijnde normenkader en over de twee cases die onderwerp zijn van ons onderzoek, zijnde de casus Relief Goods Alliance (RGA) en de casus Bunzl-King (Bunzl). Deze informatie bestaat onder meer uit reglementen, procedures, mandaatregelingen, contracten, orderinformatie, order approvals, transactie informatie, betalingsinformatie en e-mailcommunicatie. Wij hebben kennis genomen van deze informatie en wij hebben de informatie geanalyseerd, onder meer met als doel interviewvragen daaruit af te leiden.

Wij hebben tevens achtergrondonderzoek gedaan naar betrokken partijen (entiteiten en personen) op basis van open bronnen.

Verder hebben wij tot op heden interviews gehouden met de volgende functionarissen:

- 5.1.2e
- 5.1.2e

-
-
-
-

5.1.2e

Van elk interview wordt door ons een verslag opgesteld, dat ter afstemming aan de geïnterviewde wordt voorgelegd. Dit proces loopt nog.

Ad 2. Tussentijdse en voorlopige bevindingen

Onderstaand geven wij een korte weergave op hoofdlijnen van onze tussentijdse en voorlopige bevindingen, die voortvloeien uit onze werkzaamheden tot op heden.

Tussentijdse en voorlopige bevindingen ten aanzien van Relief Goods Alliance

Deze casus betreft in de kern een tweetal orders van in totaal 40 mln. mondkapjes die door LCH geplaatst zijn bij Relief Goods Alliance BV en die RGA op haar beurt weer heeft doorgeplaatst bij een tweetal Chinese leveranciers. Het proces van het initiëren van deze orders lijkt afwijkend te zijn ten opzichte van andere orders die door het LCH zijn geplaatst, in die zin dat RGA als leverancier naar verluidt in beeld is gekomen via VWS, terwijl andere leveranciers aangezocht zijn via de netwerken van de partners in het consortium. In tegenstelling tot andere door het LCH geselecteerde leveranciers had RGA geen bewezen trackrecord in het inkopen en leveren van medische producten of beschermingsmiddelen. Wel leken zij in staat om de producten in de beloofde kwaliteit en hoeveelheden te kunnen leveren. Er zijn door meerdere betrokkenen bij het LCH vraagtekens geplaatst bij de samenwerking met RGA an sich en bij het plaatsen van de twee orders. Op het moment van aangaan van de orders was er volgens meerdere betrokkenen geen noodzaak meer om mondkapjes in deze hoeveelheden aan te schaffen. De kanttekeningen over het gebrek aan noodzaak zijn binnen het LCH en VWS kenbaar gemaakt en besproken. VWS heeft besloten de orders toch doorgang te laten vinden. Dit lijkt vooral ingegeven te zijn vanuit de wens om nooit meer met tekorten geconfronteerd te worden.

Voor een goed begrip van deze casus zijn naar onze mening de volgende aspecten van belang:

1. Er bestaat geen twijfel dat de mondkapjes in de bestelde hoeveelheden zijn geleverd en dat deze voldoen aan de specificaties die bij het aangaan van de order bekend waren. Er zijn wel vragen gerezen over de certificaten en verwerkte materialen;
2. De beoordeling van de prijs heeft plaatsgevonden op de bij LCH gebruikelijke wijze. De prijs wordt niet als excessief beschouwd, zij het voor een van de producenten wellicht iets aan de hoge kant;
3. De orders zijn onderbouwd met documentatie, waaronder purchase orders en facturen. De gedane betalingen voor de producten zijn in overeenstemming met purchase orders en facturen;
4. In aanvulling op de prijs per stuk zijn handlingskosten in rekening gebracht door RGA. Deze kosten zijn in rekening gebracht vanwege het aanpassen van de eerder afgesproken methode van vervoer. De kosten zijn gebaseerd op facturen van derden en worden zonder opslag doorberekend;
5. Voor zover wij hebben kunnen nagaan op basis van de onderzoekswerkzaamheden tot op heden heeft het initiatief tot de introductie van RGA als goedgekeurde partij en het plaatsen van de orders bij RGA plaatsgevonden door medewerkers van VWS. Medewerkers van Mediq hebben hier kritische kanttekeningen bij geplaatst.

Tussentijdse en voorlopige bevindingen ten aanzien van Bunzl

In de kern handelt deze casus over een afspraak over commissie die door een trader gemaakt zou zijn met een leverancier. De betreffende trader was namens King, een entiteit van de Bunzl groep (hierna

gezamenlijk: Bunzl), betrokken bij het LCH. De trader heeft met een Chinese leverancier van beschermings-schorten (isolation gowns) via e-mail de afspraak geïnitieerd dat de prijs per stuk van 0,55\$ door de leverancier verhoogd zou worden tot 0,60\$ en dat de extra 0,05\$ per stuk als commissie/fee aan Bunzl uitgekeerd zou worden ter dekking van kosten van Bunzl. De totale omvang van de order bedroeg 1 mln. stuks waarmee de commissie/fee \$50.000 zou zijn. De betreffende e-mailstring waarin de afspraken zijn gemaakt, is ondanks een verzoek van de trader aan de leverancier om de mailstring niet te openen, terecht gekomen in een mailbox van LCH bij het verzenden van de pro forma invoice. Vervolgens is het issue binnen het LCH opgepakt en zijn diverse acties ondernomen, waaronder een gesprek met de betreffende trader en contacten met vertegenwoordigers van Bunzl. Bunzl heeft na het bekend worden van het issue een extern forensisch onderzoek laten uitvoeren door Deloitte forensic, in opdracht van de juridisch adviseur van Bunzl, Greenberg Traurig. Tevens heeft Bunzl bij meerdere leveranciers, waaronder de betreffende Chinese leverancier, bevestigingen opgevraagd dat geen commissie wordt betaald of anderszins voordelen terugvloeden naar Bunzl in relatie tot orders via het LCH. De Chinese leverancier heeft per mail aangegeven '... we have no extra money to refund...'

Voor een goed begrip van deze casus zijn naar onze mening de volgende aspecten van belang:

1. Er bestaat geen twijfel dat de schorten in de bestelde hoeveelheden zijn geleverd en dat deze voldoen aan de specificaties die bij het aangaan van de order bekend waren;
2. De uiteindelijke prijs bedraagt de (verhoogde) 0,60\$ per stuk. De beoordeling van de prijs die LCH zou betalen heeft plaatsgevonden op de bij LCH gebruikelijke wijze. De verhoogde prijs, wordt als gunstig beschouwd en niet als excessief;
3. De orders zijn onderbouwd met documentatie, waaronder een order approval formulier en pro forma invoices. De informatie die wij hebben ontvangen inzake de betalingen voor de producten is in overeenstemming met de order en pro forma invoices.
4. Door meerdere geïnterviewden is aangegeven dat zij het gebrek aan transparantie over de afspraken en het heimelijke karakter ervan een groter issue vonden, dan de mogelijke vergoeding die Bunzl zou ontvangen. Meerdere aan het consortium verbonden partijen hebben directe kosten vergoed gekregen en een of meerdere aan het consortium verbonden partijen hebben afspraken gemaakt over een commissiepercentage. Deze vergoedingen en afspraken zijn echter in transparantie tot stand gekomen. Wij hebben vooralsnog geen onderzoek gedaan naar betalingen aan consortium-partners, omdat dit buiten de scope van de opdracht ligt;
5. In het verzoek dat Bunzl heeft gedaan aan leveranciers om bevestigingen te krijgen dat geen commissies zijn ontvangen stelt Bunzl zelf dat ze afgezien hebben van de gemaakte afspraken ('we have declined...') en dat ze ook anderszins geen voordelen hebben genoten van de order. De leverancier heeft, hoewel indirect, bevestigd geen commissie/fee uitbetaald te hebben;
6. Wij hebben op basis van de uitgevoerde werkzaamheden tot op heden geen indicaties dat vergelijkbare afspraken gemaakt zouden zijn bij andere orders;
7. Voor zover wij hebben kunnen nagaan op basis van de onderzoekswerkzaamheden tot op heden zijn bij de commissie/fee-afspraken met de Chinese leverancier geen medewerkers van Mediq of andere door consortium-partners aan het LCH ter beschikking gestelde medewerkers betrokken geweest, anders dan de betrokken trader van Bunzl;
8. Wij hebben tot op heden niet de beschikking gekregen over het rapport dat door Deloitte is opgesteld op basis van het door hen uitgevoerde onderzoek. Dat rapport zou de feitelijke gang van zaken verder kunnen nuanceren en onderbouwen.

Ad 3. Voorbehouden en waarborgen

Wij hebben de casus RGA en de casus Bunzl hiervoor sterk vereenvoudigd weergegeven. Het kan zijn dat nuances nu ontbreken, die wel van belang zijn voor de uiteindelijke oordeelsvorming over de feitelijke gang van zaken. De opdrachtgever en andere belanghebbenden bij dit onderzoek kunnen hun

uiteindelijke oordeelsvorming alleen baseren op het volledige definitieve rapport dat wij naar aanleiding van dit onderzoek zullen opstellen.

Wij hechten er tevens aan te benadrukken dat ons onderzoek nog niet is afgerond. De hiervoor beschreven tussentijdse en voorlopige bevindingen kunnen nog wijzigen op basis van het proces van afstemmen van de interviewverslagen als ook op basis van nieuwe informatie die mogelijk nog ter beschikking komt in het vervolg van het onderzoek en op basis van andere werkzaamheden die wij nog onderhanden hebben. Aan de tussentijdse en voorlopige bevindingen en deze brief in algemene zin kunnen dan ook geen rechten worden ontleend.

Deze brief mag uitsluitend aan de direct belanghebbende bij het onderzoek ter beschikking worden gesteld, zoals vooraf met u gedefinieerd. De brief mag niet verder worden verspreid of aan derden ter beschikking worden gesteld, anders dan na onze voorafgaande uitdrukkelijke schriftelijke toestemming. Wij aanvaarden geen aansprakelijkheid voor de ongeoorloofde verspreiding van deze brief.

Hoogachtend,

Grant Thornton Forensic & Investigation Services B.V.

5.1.2e